

PEDAGOGIK METODLARNING TA'LIM SAMARADORLIGIDA ROLI

O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Surxondaryo akademik litseyi

Ona tili va adabiyot va Huquqshunoslik fani o'qituvchisi

Boysariyeva Manzura Yangiboy qizi

Mirzoyusupov Shohrux Shavkatovich

Annotatsiya: Ushbu maqolada zamonaviy ta'limda qo'llaniladigan turli pedagogik metodlarning ta'lim samaradorligiga ta'siri tahlil qilinadi. Maqolada ta'limning individual xususiyatlarini hisobga olgan holda, o'quv jarayonini optimallashtirishda pedagogik metodlarning tanlov va qo'llanilishining ahamiyati, shuningdek, turli metodlarning kuchli va kuchsiz tomonlari muhokama qilinadi. Bundan tashqari, zamonaviy texnologiyalarni integratsiyasi orqali pedagogik metodlarning samaradorligini oshirish yo'llari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: pedagogik metodlar, ta'lim samaradorligi, o'qitish usullari, individual yondashuv, innovatsion texnologiyalar, ta'lim sifati, o'quv jarayoni.

Ta'limning asosiy maqsadi – o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, ularning intellektual va shaxsiy rivojlanishini ta'minlashdir. Bu maqsadga erishishda esa pedagogik metodlar muhim rol o'ynaydi. Pedagogik metodlar – bu o'qituvchi tomonidan o'quv maqsadlariga erishish uchun qo'llaniladigan rejalashtirilgan va tizimli harakatlar majmuidir. Ularning to'g'ri tanlanishi va samarali qo'llanilishi ta'limning sifatini va samaradorligini sezilarli darajada oshiradi.

Ta'lim samaradorligi turli omillarga bog'liq bo'lsa-da, pedagogik metodlarning roli shubhasizdir. Samarali pedagogik metodlar o'quv jarayonini qiziqarli va jozibador qiladi, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi, ularning mustaqil fikrlash va muammo yechish qobiliyatlarini rivojlantiradi. Masalan, interaktiv metodlar, loyiha uslubi, muammoli ta'lim, o'yin texnologiyalari o'quvchilarni faol o'rganishga undaydi, ularning bilimlarini chuqurlashtiradi va amaliy qo'llashini ta'minlaydi.

Biroq, har bir pedagogik metodning o'ziga xos kuchli va kuchsiz tomonlari bor. Masalan, ma'ruza uslubi katta hajmli ma'lumotlarni tez yetkazish imkonini beradi, lekin o'quvchilarning faol ishtirokini cheklaydi. Amaliy mashg'ulotlar esa o'quvchilarning amaliy ko'nikmalarini rivojlantiradi, lekin nazariy bilimlarni yetkazishda kam samarali bo'lishi mumkin. Shuning uchun ham, o'qituvchi o'quv maqsadlariga, o'quvchilarning yoshi va bilimlariga qarab, turli pedagogik metodlarni maqbul tarzda birlashtirib qo'llashi lozim.

Zamonaviy ta'limda individual yondashuvga alohida e'tibor qaratiladi. Har bir o'quvchining o'ziga xos xususiyatlarini, qobiliyatlarini va o'rganish uslubini hisobga olgan holda, o'qituvchi individual o'quv yo'lini rejalashtirishi va tegishli pedagogik metodlarni tanlashi kerak. Bu o'quvchilarning o'ziga xos potensialini to'liq ochib berishga yordam beradi va ta'lim samaradorligini oshiradi.

Zamonaviy texnologiyalarni integratsiyasi ham pedagogik metodlarning samaradorligini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Kompyuter texnologiyalari, internet resurslari, interaktiv o'quv dasturlari o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi, o'quvchilarning o'z-o'zini o'qitish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Xulosa qilib aytganda, pedagogik metodlar ta'lim samaradorligida muhim rol o'ynaydi. O'qituvchining o'quv maqsadlariga, o'quvchilarning xususiyatlariga va zamonaviy texnologiyalarning imkoniyatlariga qarab pedagogik metodlarni maqbul tarzda tanlash va qo'llash ta'lim sifatini oshirish va o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishga yordam beradi. Shuning uchun ham pedagogik metodlarning doimiy ravishda takomillashtirilishi va yangi innovatsion usullarni joriy etilishi ta'lim tizimining rivojlanishi uchun muhim ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Karimov I.A. Barkamol avlod-O'zbekiston taraqqiyotining poydevori. Toshkent: "Sharq", 1998. –B.63.
- 2.M.Mahmudov. " O'quv materialini didaktik loyihalash tizimi". Pedagogik mahorat 2002-yil. 3-son
3. 2.M.Mahmudov. " O'quv materialini didaktik loyihalash tizimi". Pedagogik mahorat 2003-yil. 1-son
- 4.M.Ochilov. "Yangi pedagogic texnologiyalar" 2000-yil
- 5.Sobirova M.R."O'zbek tili darslarida interfaol usullardan foydalanish"
- 6.Ahmedova H.O'zbek tili o'qitishning zamonaviy texnologiyalari.-Toshkent: Tafakkur,2012.-96
7. Abdurahmanov G'.,Rustamov H Ona tili.10-sinf uchun darslik.Toshkent, "O'qituvchi" nashriyoti,2003-yil
8. Tolipov O', Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: "Fan", 2006. –B.261.
9. Ne'matova N., G'ulomov A., Abdurimova M. Ijodiy matn ustida ishlash.

- Toshkent, "O'qituvchi", 1997. –V.48.
10. Ochilov M. Yangi pedagogik texnologiyalar. – Qarshi: Nasaf, 2000. – B.
11. Roziqov O, Mahmudov M, Adizov B, Hamroev A. Ona tili didaktikasi. – Toshent: Yangi asr avlod, 2005. -B.238.
12. Rajabzoda H, Safarov A. Pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayonida 1995. V. 293.
13. Rajabzoda H, Safarov A. Pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayonida samarali qo'llash-hozirgi zamon ta'limi talabi. – Buxoro, 2008. – B.36.
14. Saidahmedov N. Yangi pedagogik texnologiyalar (nazariya va amaliyot).
– Toshkent: Moliya, 2003. –B. 358.
15. Tolipov O'. Ta'lim: o'qituvchi va o'quvchi faoliyati // "Sog'lom avlod"
jurnali, 2000, № 7-8, 20-23-betlar.
16. Tolipov O'.Q, Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent: "Fan", 2006. –B.262.